

# Bibel & samtal

Hur är man en lärjunge i vardagen?

**idag:**

Hur ska vi förhålla oss till kulturen runtomkring?

# Idag...

1. Att förhålla sig till kulturen runtomkring; vad säger Jesus om det?
2. Hur gick det sedan för församlingen i nya testamentet?
3. Vad säger Bibeln om hur vi ska leva?

# Idag...

1. Att förhålla sig till kulturen runtomkring; vad säger Jesus om det?
2. Hur gick det sedan för församlingen i nya testamentet?
3. Vad säger Bibeln om hur vi ska leva?

# Joh 17 - Jesu översteprästerliga förbön (SFB2015)

1 När Jesus hade sagt detta, lyfte han blicken mot himlen och bad: "Far, stunden har kommit. Förhärliga din Son, så att Sonen kan förhärliga dig. 2 Du har gett honom makt över alla människor, för att han ska ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom. 3 Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus. 4 Jag har förhärligat dig på jorden genom att fullborda det verk som du gav mig att utföra. 5 Far, förhärliga nu mig med den härlighet som jag hade hos dig innan **världen** var till.

6 Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog ut ur **världen** och gav till mig. De var dina och du gav dem till mig, och de har hållit fast vid ditt ord. 7 Nu har de förstått att allt som du gett mig kommer från dig, 8 för jag har gett dem de ord som du gav till mig. De har tagit emot dem och verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de tror att du har sänt mig.

# Joh 17 - Jesu översteprästerliga förbön (SFB2015)

9 Jag ber för dem. Jag ber inte för **världen** utan för dem som du har gett mig, för de är dina. 10 Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag är förhålligad i dem. 11 Jag är inte längre kvar i **världen**, men de är kvar i **världen** när jag går till dig. Helige Far, bevara dem i ditt namn som du har gett mig, så att de är ett liksom vi är ett. 12 Så länge jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn som du gett mig. Jag vakade över dem och ingen av dem gick förlorad, ingen utom fördärvets man för att Skriften skulle uppfyllas.

13 Nu kommer jag till dig. Men jag säger det här medan jag är kvar i **världen**, för att deras hjärtan ska vara fyllda av min glädje. 14 Jag har gett dem ditt ord och **världen** har hatat dem, för de tillhör inte **världen** liksom inte heller jag tillhör **världen**. 15 Jag ber inte att du ska ta dem ut ur **världen**, utan att du ska bevara dem från det onda. 16 De tillhör inte **världen**, liksom inte heller jag tillhör **världen**. 17 Helga dem i sanningen: ditt ord är sanning. 18 Så som du har sänt mig till **världen**, så har jag sänt dem till **världen**. 19 Och jag helgar mig för dem, för att också de ska vara helgade i sanningen.

# Joh 17 - Jesu översteprästerliga förbön (SFB2015)

20 Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord. 21 Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig. Då ska **världen** tro att du har sänt mig. 22 Och den härlighet som du gett mig har jag gett till dem, för att de ska vara ett liksom vi är ett: 23 jag i dem och du i mig, så att de är fullkomligt förenade till ett. Då ska **världen** förstå att du har sänt mig, och att du har älskat dem så som du har älskat mig.

24 Far, jag vill att där jag är, där ska också de som du har gett mig vara med mig. Låt dem få se min härlighet som du har gett mig, för du har älskat mig före **världens** skapelse. 25 Rättfärdige Far, **världen** har inte lärt känna dig. Men jag känner dig, och de vet att du har sänt mig. 26 Jag har gjort ditt namn känt för dem. Och jag ska göra det känt, för att kärleken som du älskat mig med ska vara i dem och jag i dem."

# Joh 17 - Lärjungarnas relation till världen

11 Jag är inte längre kvar **i världen**, men de är kvar **i världen** när jag går till dig.

15-16 Jag ber inte att du ska ta dem **ut ur världen**, utan att du ska bevara dem från det onda. De **tillhör inte världen**, liksom inte heller jag **tillhör världen**.

18 Så som du har sänt mig **till världen**, så har jag sänt dem **till världen**.

20 Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord. 21 Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig. Då ska **världen** tro att du har sänt mig.

*Kontrast mellan att tillhöra världen och att vara i världen*

## Samtalsfråga:

Vad tror du Jesus menar med  
*“De tillhör inte världen, liksom inte heller jag  
tillhör världen”*?

Vad är skillnaden mellan att vara i världen  
och att tillhöra världen?



# Idag...

1. Att förhålla sig till kulturen runtomkring; vad säger Jesus om det?
2. Hur gick det sedan för församlingen i nya testamentet?
3. Vad säger Bibeln om hur vi ska leva?



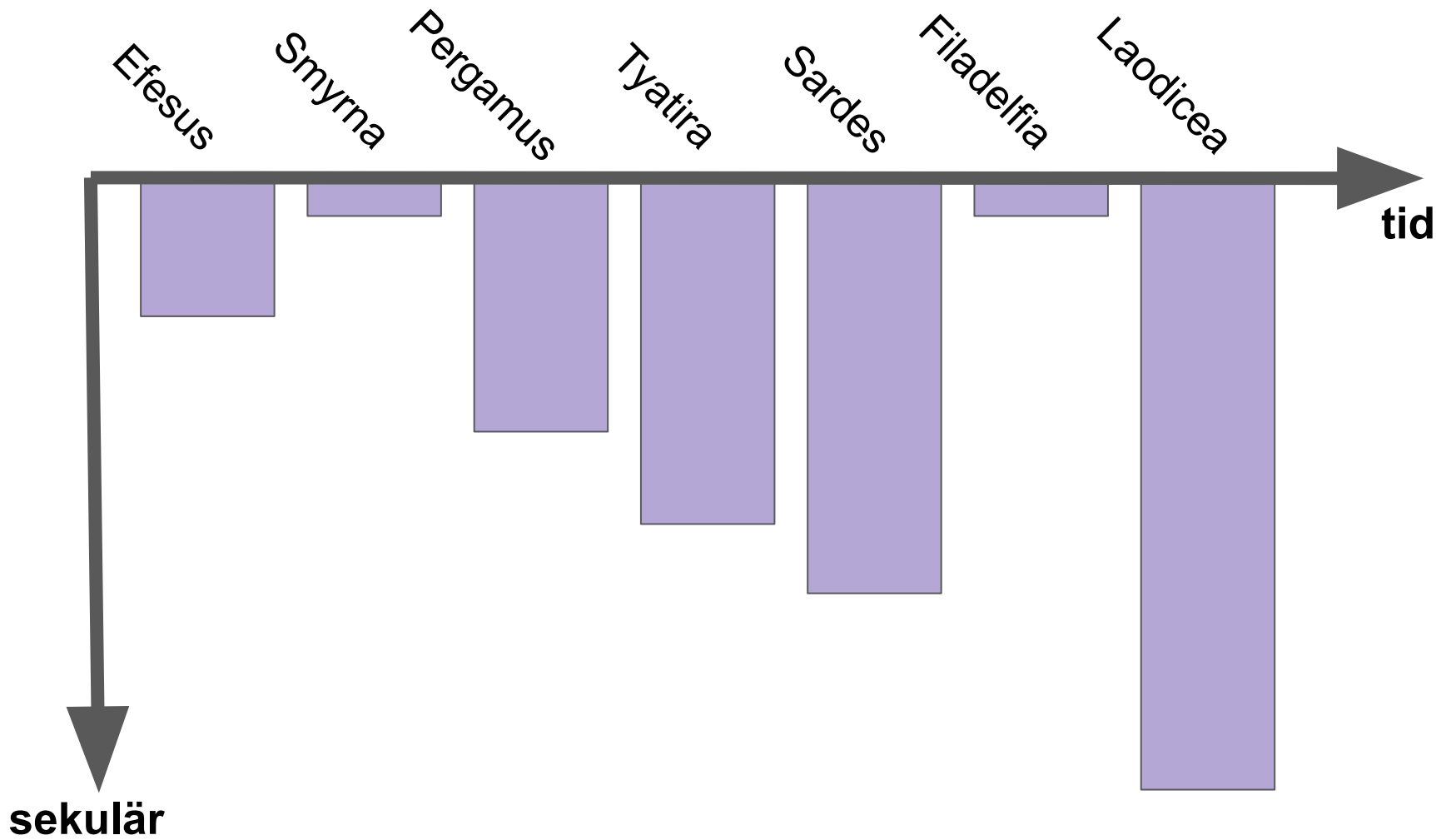
- ## Upp 2-3:
1. Efesus
  2. Smyrna
  3. Pergamus
  4. Tyatira
  5. Sardes
  6. Filadelfia
  7. Laodicea

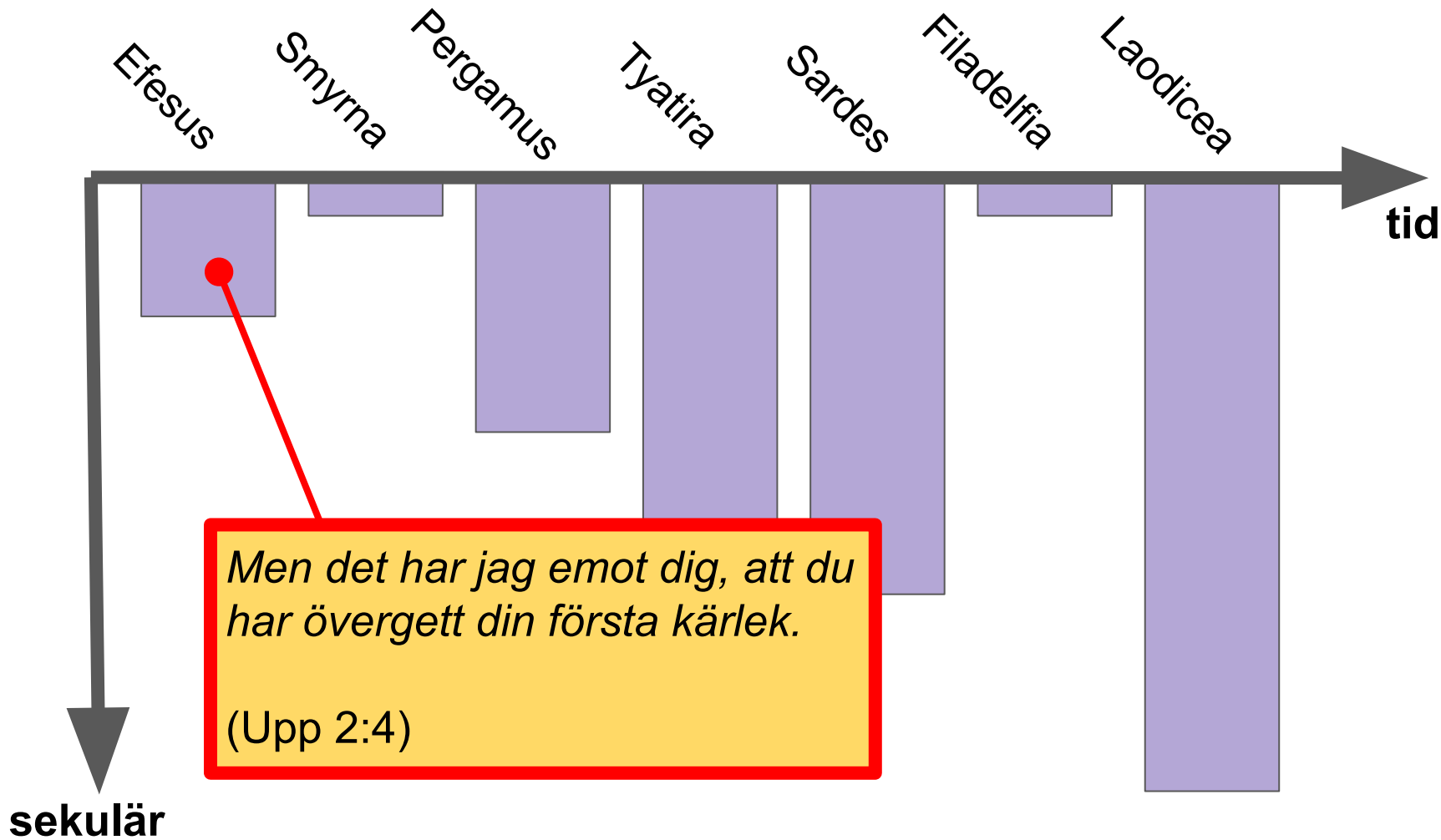
Tre sätt att tolka  
brevet

Till församlingarna  
där och då

Till församlingen  
genom tiderna

Som en tidslinje av  
kyrkohistorien





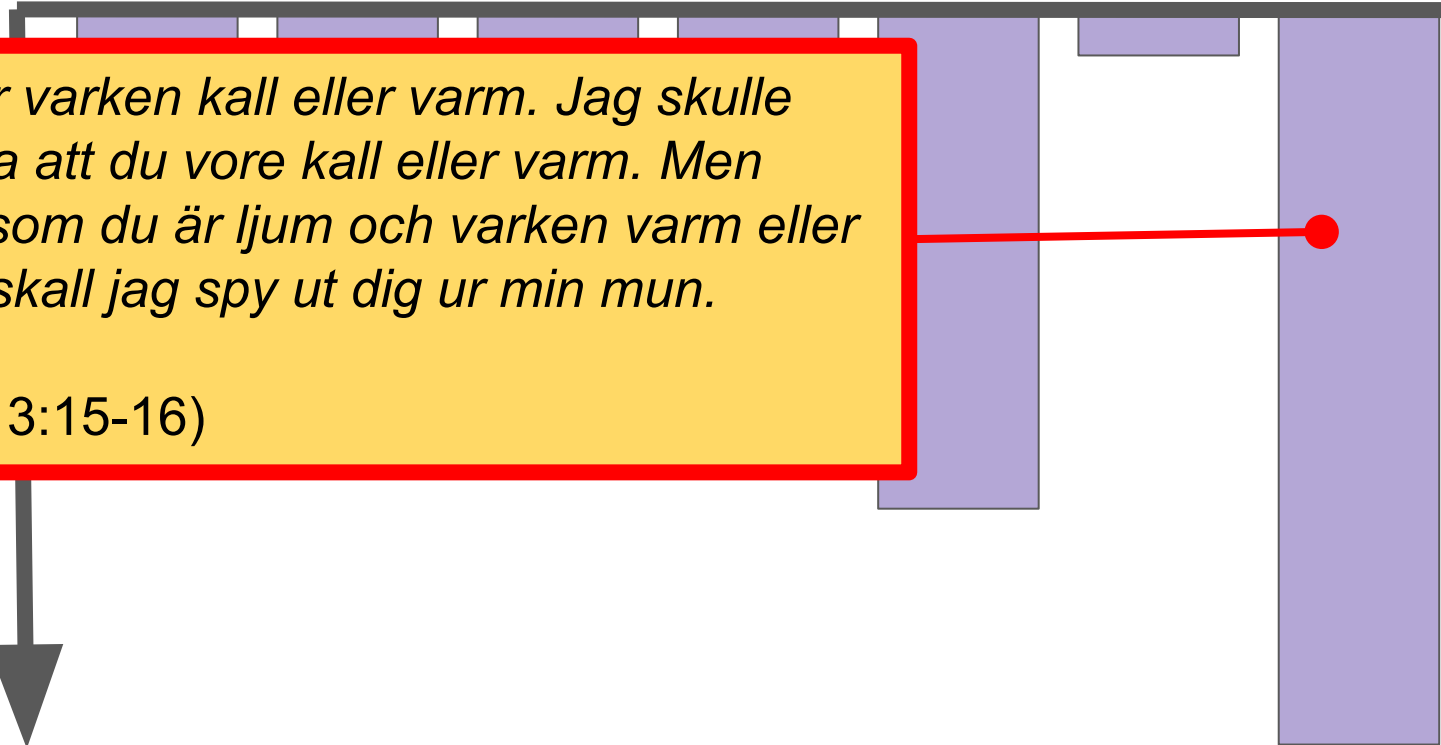
Efesus  
Smyrna  
Pergamus  
Tyatira  
Sardes  
Filadelfia  
Laodicea

tid

*Du är varken kall eller varm. Jag skulle  
önska att du vore kall eller varm. Men  
eftersom du är ljum och varken varm eller  
kall, skall jag spy ut dig ur min mun.*

(Upp 3:15-16)

sekulär



Efesus

Smyrna

Pergamus

Tyatira

Sardes

Filadelfia

Laodicea

tid

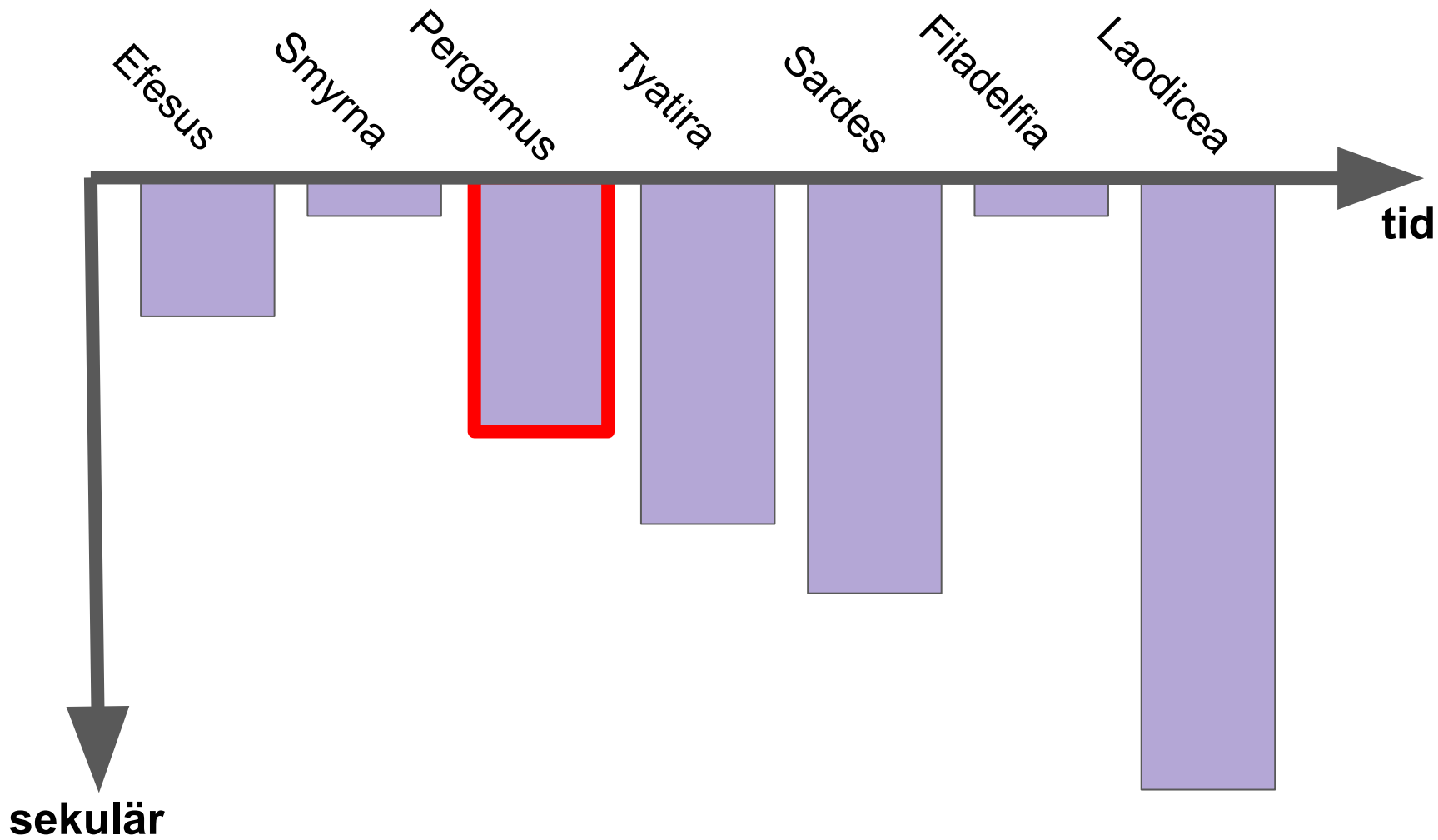
*Du är varken kall eller varm. Jag skulle önska att du vore kall eller varm. Men eftersom du är ljum och varken varm eller kall, skall jag spy ut dig ur min mun.*

(Upp 3:15)

*Se, jag står vid dörren och klappar på. Om någon hör min röst och öppnar dörren, skall jag gå in till honom och hålla måltid med honom och han med mig.*

(Upp 3:20)

sekulär





Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

(Upp 2:12-17)

## Hälsning

Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

## Situation

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

## Beröm och kritik

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

## Uppmaning

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

## Löfte

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

## Hälsning

Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

(Upp 2:12-17)

Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

## Situation

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

(Upp 2:12-17)

Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

Beröm  
och kritik

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

(Upp 2:12-17)

Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

## Uppmaning

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

(Upp 2:12-17)

Skriv till församlingens ängel i Pergamus: Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet:

Jag vet var du bor - där Satan har sin tron.

Och du håller fast vid mitt namn och förnekade inte tron på mig ens i de dagarna då Antipas, mitt trogna vittne, blev mördad hos er där Satan bor. Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt. Så har också du sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära.

Omvänd dig därför! Annars kommer jag snart över dig och strider mot dem med min muns svärd.

Löfte

Den som har öron må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat. Och en vit sten skall jag ge honom, och på den är skrivet ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

(Upp 2:12-17)

## Samtalsfråga:

Sändebreven visar att anpassningen till kulturen runt omkring är ett val.

Jesus uppmanar gång på gång “omvänd dig!”.

Vilka val är relevanta för oss idag?



# Idag...

1. Att förhålla sig till kulturen runtomkring; vad säger Jesus om det?
2. Hur gick det sedan för församlingen i nya testamentet?
3. Vad säger Bibeln om hur vi ska leva?

# Vad säger bibeln?

- Leva i världen, utan att börja leva av världen
- Paulus brev-> hjälp för deras tro och kristna liv
- Efesierbrevet-> förändrat liv när vi lär känna Jesus + riktlinjer för ett liv likt Guds vilja

## Efe 4 - Den gamla och den nya människan (Bibel 2000)

4:17-24: Därför besvär jag er för Herrens skull: lev inte längre som hedningarna. Deras tankar är tomhet, deras förstånd förmörkat, och de står utanför det liv som Gud ger därför att de behärskas av okunnighet och är förstockade i sina hjärtan. Utan någon skamkänsla ger de sig hän åt utsvävningar och lever ett alltigenom orent och själviskt liv. Men så är det inte med er. Ni har lärt känna Kristus - såvida ni nu har hört om honom och undervisats om honom efter den sanning som finns hos Jesus. Därför ska ni sluta leva som förut; ni ska lägga av er den gamla människan, som går under, bedragen av sina begär. Se till att ni förnyas i ande och förstånd och att ni klär er i den nya människan, som har skapats efter Guds bild, med den rättfärdighet och den helighet som hör sanningen till.

# Efesierbrevet

- Vi lever i en brusten värld (alla har syndat)
- Möjlighet att leva som nya människor (genom tro och nåd)
- Lever fortfarande i världen (så i behov av kraft och förlåtelse från Gud)
- Efesierbrevet 4:25-32: Paulus ger uppmaningar för det nya livet

## Efe 4 - Föreskrifter för det nya livet (Bibel 2000)

25 Lägg därför bort lögnen och *tala sanning, var och en till sin nästa*, vi är ju varandras lemmar. 26 *Grips ni av vrede, så synda inte*. Låt inte solen gå ner över er vrede. 27 Ge inte djävulen något tillfälle. 28 Den som stjal ska sluta stjäla och i stället arbeta och sträva med egna händer, så att han kan dela med sig av sitt goda åt dem som behöver. 29 Öppna inte munnen för ofruktbart prat, utan säg bara sådant som tjänar till att bygga upp där det behövs, så att det blir till välsignelse för dem som hör på. 30 Gör inte Guds heliga ande bedrövad, den är sigillet som utlovar frihetens dag åt er. 31 Gör er av med all elakhet, vrede och häftighet, med skymford och förolämpningar och all annan ondska. 32 Var goda mot varandra, visa medkänsla och förlåt varandra, liksom Gud har förlåtit er i Kristus.

# Samtalsfråga:

“Ni har iklätt er den nya människan”  
(Efe 4:24)

Vad innebär det i praktiken för dig i din vardag och i de situationer och med de människor du möter?

# Slut

nästa träff - 4 maj 19:00

Livsprioriteringar

# Fördjupning, vidare läsning, videos

## Hur ska vi förhålla oss till kulturen runtomkring?

**Poddar** (som tex hittas på Spotify):

- **Second opinion:** på svenska med bl.a. Jacob Rudenstrand och Olof Edsinger som kommenterar samhälle, idédebatt och teologi. <https://open.spotify.com/show/0h3gx8gutL68YSGOdVaV44?si=f219aa19c9234b3d>
- **Thinking out loud:** på engelska med liknande upplägg som Second opinion fast med två amerikaner med ganska olika bakgrunder. <https://open.spotify.com/show/6lcv1ZWWfA51HXD525HCPX?si=56ea23e18afe4925>
- **Ask NT Wright anything:** på engelska och från Storbritannien. Hosten Justin Brierley ställer frågor från människor runt om i världen till teologen NT Wright. Många olika ämnen behandlas. <https://open.spotify.com/show/7Ki0a5z1peK75WqbF43j0E?si=ad93467e026d4011>

**Youtubekanaler**

- **Unbelievable with Justin Brierley:** på engelska. Justin intervjuar kristna och människor från andra religioner och världsuppfattningar. Ibland dialoger mellan personer med helt olika uppfattning om saker. <https://www.youtube.com/channel/UC0p2OAXVoo9M1Z126B3fe3w>
- **Alisa Childers:** på engelska. Alisa delar ibland egna tankar och ibland intervjuar hon olika personer. <https://www.youtube.com/user/alisachilders>
- **Sean McDowell:** på engelska med Sean som intervjuar ibland kristna och ibland personer med annan världsuppfattning. <https://www.youtube.com/c/SeanMcDowell-info>
- “Kraft att växa vidare” av Rick Warren. Libris förlag